

משתתפי הפגישה: עימאר שקור, אבו-מאזן, עיצאם פרטאווי, מתתיהו פדה, יאמר ערפאת, אורי אבנרי ויעקב ארנון. יום אחרי שנעשה זאת, מה יעשה בגיו?"

רות העולם וארצות-ערב. הוא היה בי מוסקווא, הגיע לדמשק, נסע לבגדאד, חזר לדמשק, ביקר בנסיכויות הנפט, רב מטיים למדיניות-השלום הטיף להמונים הפלסטיניים לקו שלו — קו הפיתרון המדיני, שפירושו הכרה הדדית עם ישראל, הסדר עם ירדן וכניסה להיברות עם האמריקאים. להמונים הפלסטיניים, כמו להמוני ישראל, לא קל להסביר זאת.

ככל מקום העלה על נס את תנועת-השלום הישראלית.

(לא מכבר, ב־18 בדצמבר, נשאל בי סלוויה האיטלקית: "מר ערפאת, אמרת בשעתו בעצרת האו"ם שאתה מחזיק כיד אחד בענף-זית, וכיד השניה ברובה. אם תפגוש את הנשיא נבון באחד ממיס-דרונות האו"ם, איזו יד תושיט לו?" על כך השיב ערפאת: "כבר הכרזתי באסיפת-המונים פלסטינית גדולה בכחיי: אני שולח את בירכתי לכל אלה בישראל שהיו נגד הטבח ושעמדו בשעתו הקשה. עכשיו, כשאתה שואל על נבון, אני יכול שלא להיזכר בדבריו של נבון אחרי הטבח בשאלתא. הוא גינה את הטבח ותבע חקירה. אני שולח לו את בירכתי" עד כמה שידוע לי, לא פירסם שום כתב ישראלי באיטליה את הדברים האלה.)

ההכנות לפגישה נעשו טלפונית בין שלוש יבשות. סרטאווי ואני ישבנו בפא-ריס, פלד וארנון בירושלים, לישכתו של ערפאת פועלת בתוניס וערפאת עצמו היה באותה שעה בבגדאד. בטלפון הביני-לאמי קשה לדבר בצורה ברורה — כי אשר תריסר שרותי ביטחון וריגול מקי-סיבים.

אחת התוצאות היתה שעד הי רגע האחרון ממש לא יכולנו להיות בפדחים שערפאת אכן יגיע למקום שיניע באותו יום, וגם לא ידענו בדיוק מה יהיה אופי הפגישה (למשל: אם תהיה לפירסום).

ביום הקובע התכנסו בפאריס — פלד, ארנון ואני, יחד עם סרטאווי, ושקלנו את המצב. כאשר הגיע לפתע האישור הסופי, היה זה 35 דקות לפני המראת המטוס לאותה ארץ. 35 דקות, ביום-החול

הומה, בין מרכז פאריס ונמלי-התעופה? בלתי-אפשרי!

ואו קרה הפלא. לרשונו הועמדה מכור גית-מישטרה, בעלת אור כחול מהבהב וצופר צורה. נסענו בשיירה של שתי מכוניות — אנחנו ועוררנו — הרגשנו כמו בני-ישראל בים-סוף. הפקקים הנור-ראים של פאריס נפתחו לפנינו כמו היס, ואנחנו עברנו בין טוריה-מכוניות כמו סכין בחמאה.

זאת היתה נסיעה בלתי-נסכחת. דהרנו במהירות של 100 קילומטרים בכבישים הדחוסים, נמנענו בנס מעשרות התנגשו-רות, התלפנו מטוליים כמו גול של איר-רגים. ישבתי עם ארנון במכונית שבה נהג צעיר מחברון, בנו של נהג-אוטובוס. השערות בראשו של ארנון הסתמרו בזו אחר זו, כל אחת בנפרד. הגענו שתי דקות לפני המראת. דלפקיה-קבלה היו סגורים. השארנו את המיוודות בפאריס ועלינו למטוס. שהמראת עוכבה למענו. **אני נהניתי. נהייה כזאת אינה מפריעה לי. אני רגיל לנהיגה של עצמי.**

וירפסת בבית-לחם

הגענו למקום הפגישה כמה דקות לפני ערפאת, וכאשר נכנס לחדר המרווח נערכו הברכות הרגילות, המהוות טקס מסורתי בכל פגישה עם ערבים. אף שמתני פלד ויעקב ארנון נפ-גשו עם ערפאת בפעם הראשונה (הידיעה שפורסמה בעיתוני ישראל, כאילו נפגש פלד עם ערפאת בתוניס לפני שלושה שבועות, היתה ידיעת-כזב, ואולי פרובו-קציה מכוזנת). הכיר אותם ראש אש"ף היסב, ולא היה צורך להציגם. אותי בירך ערפאת כמכר ותיק. הוא העלה מייד פרטים מפגישתנו בכיירות.

ברגעים הראשונים היה קצת קושי. האווירה היתה אמנם בלי כל מתח, אך השיחה צלעה. מתי פלד אינו איש של שיחת-חולין, "סמול-טוק" בלעז, וגם לא ערפאת. ניסיתי למלא את החלל. "אתה בודדאי מרגיש כאן טוב יותר מאשר או בכיירות", אמרתי. "לא, לא. הרגשתי טוב מאו דבכיי

רות!" השיב. הוא התכוון, בודדאי, ללהט המאבק אז.

עימאר שקור שאל על אחיו הצעיר ג'ובראן, הנרדף על-ידי המישטרה אך שהשוטט זיכה אותו לא מכבר שוב. כפי שתואר בגליון האחרון של העולם הזה (2368). ערפאת התעניין בפרטים, מה היו העדויות, מה אמר השופט.

שמחתי שיכוחתי? להצביע בגאי וזה על מערכת-השיפוט הישראלית הכתית-לזוויה, השופטת מישפטי צדק.

עברנו לדברים חשובים יותר. סיפרתי לו על פגישתי עם אליאס פרייג, ראש עיריית בית-לחם, אדם בעל מוח חריף ואומץ-לב בלתי-רגיל. ערב יציאתי מה-ארץ ביקרתי אצלו, ישבתי עימו על מיר-פסת ביתו, מול הגוף הנהדר, והשקפנו על ההתנהלויות המכסות את רכסי הגבי-צות ממול. בכביש צפרו האמבולנסים, עי קרה משהו במנהג-הפלטים הסמוך. פרייג ביקש ממני להעביר את הרגשתי-הדחיסות הפועמת בלב האוכלוסיה בגדה, העומדת בחזית המאבק הפלסטיני, והתיר-בעת צעדים אמיצים כדי להגיע לפיתרון לפני שהאדמה תיגול. מילאת עתה את חובתי זו.

ערפאת הקשיב בדריכות. "אני מעריך את עמידתו של האח פרייג", אמר. "מה הוא מציע באופן מעשי?" הסברתי שלדעת פרייג על אש"ף להי-כיר בישראל גם באורח חד-צדדי. כדי להגיע לפחות להיברות עם האמריקנים. **"אבל יום אחרי שנעשה זאת יודיע בגיון שאינו רוצה בהכרה מצד אש"ף, העיר ערפאת. לא תהיה לצעד כזה שום תגובה חיו-בית מצד ישראל!"**

"אבל זה יזין את האמריקאים, הגבתי. פרייג גם אמר שכמה מראשי הגדה חוששים עדיין לשתף פעולה עם תנועת-השלום הישראלית, בהעדר הודעה מפור-שת של אש"ף על כך. סיפרתי על ההפ-גנות האחרונות של שלום עכשיו בחברון ובאפרת.

אבל אני כבר פירסמתי קריאה המעלה על נס את תנועת-השלום", אמר ערפאת. ואחרי הירהור: "אפרסם קריאה מפורשת לראשי הציבור בגדה לשתף פעולה עם כוחות-השלום הישראליים!"

"כדאי שתזכיר בה את השמות המפור-רשים של ראשי-הציבור", הציע אבו-מאזן.

איש ושמו סרטאווי

פני הפגישה הגדולה התקיימה פגישה מצומצמת, של שלושתנו עם אבו-מאזן וסרטאווי, ובה נדונו רעיונות רבים לפעולה מעשית למען השלום. עתה ביקש ערפאת לשמוע מה נדון ומה הוסק. "מי מוכן למסור על כך? שאל. הצבענו כולנו אוטומטית על סרטאווי. ואכן — זה היה יומנו.

במשך שנים פעל איש זה, באומץ-לב שאין לו שיעור, למען עניין השלום. הוא נע וגד, כשהוא מסכן את חייו ואת עתיד מישפחתו בכל שעה משעות היום. לכוני-פייית-הרוצחים של אבו-נידאל, שכבר רצ-חה הצית-הריסר מפעילי-השלום הפלסטי-ניים, ובראשם ירידי סעיד חמאמי, הוא היה מס' 1 ברשימה.

אך איום ממיד זה היה חמור פחות מאשר פעולת-החבלה שנתלה נגדו בתוך אש"ף ואירגון פת"ח. הן על-ידי מתנגדי השלום, הן על-ידי דמגוגים ואופרטור-ניסטים למיניהם.

עלה על כולם פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, שניחה מילחמת-גרילה שיבתית נגד סרטאווי לאורך כל הדרך. אחרי כל פעולה נועזת של פת"ח טאווי באו ההכחשות של קאדומי. אחרי פגישת סרטאווי עם מתי פלד, ביום האחרון של 1976, שבעיקבותיה פירסמנו הודעה שחישמלה את העולם, באה מביירות הכחשתו הודונית של קא-דומי, שטען כי "שום נציג פלסטיני מוסמך" לא נפגש עם ישראלים. הדבר הביא לנו נזק בלי-שוער, ופגע בנו קשה בבחירות של 1977. גם במלחמת-הלבנון, כאשר ערכנו סר-טווי, פלד ואני מסיבת-עיתונאים משות-פת בלונדון נגד המילחמה, נעץ קאדומי באירופה סכין בגב חבריו בכיירות הני-צורה. הוא אמר שוב שסרטאווי אינו מייצג איש — בה בשעה שאחד הדמגוג-גים היותר-מאוסים בישראל תבע להעמיד